

Kraft Ferenc gazdag fantáziáját nagy számú térképének keretrajza szintén igazolja (HML U 80., 118., 331., HML Érs. 117., 135.)

A Heves Megyei Levéltár térképgyűjteményének díszítettség szempontjából történő bemutatása jóllehet szubjektív, de törekedtünk egy olyan időrendiséget figyelembe vevő áttekintésre, mely az adott korra, a tradíciókra és az új díszítőelemek megjelenésére is rálátást nyújt. Ezen túlmenően, a munka kapcsán mód volt a bemutatott térképek készítőiről szerzett ismeretek bővítésére is. Ez a szempont nem elhanyagolható, ha tekintetbe vesszük, hogy csak azoknak a térképeknek ismerjük jól a munkásságát, akik országos hírnevet szereztek. A többről méltánytalanul keveset tudunk.

Bereczné dr. Huszár Éva
a Heves Megyei Levéltár munkatársa

EGY SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ ÉS NÉHÁNY HOZZÁKAPCSOLÓDÓ GONDOLAT

2004. július 27-én Benedek Fülöp közigazgatási államtitkár sajtótájékoztatót tartott a Fővárosi Kerületek Földhivatalában, melynek apropóját a hivatal (továbbiakban: FKFH) ügyirathátralék feldolgozása, június 30-án lezárult első ütemének ismertetése, értékelése adta.

Az államtitkári tájékoztató ismertetése előtt az FKFH kollektívája nevében ez úton is őszinte köszönetünket fejezzük ki valamennyi, a hátralék feldolgozásban részt vállaló körzeti és megyei földhivatali kollégának, kollégának, valamint az FVM Földügyi és Térképészeti Főosztálya munkatársainak.

Hazánkban jelenleg mintegy 9 millió ingatlan nyilvántartását látja el a 115 körzeti földhivatal, valamint Budapesten az FKFH. A beadványok száma évről-évre folyamatosan növekszik, melyet messze nem követnek, nem tudnak követni a hivatalok munkaerő kapacitással.

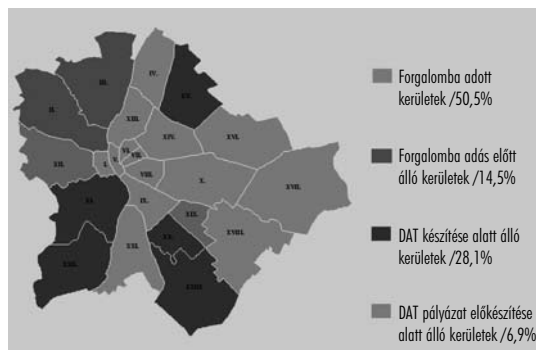
Éz különösen igaz a fővárosra, ahova önmagában az összes beadvány 10%-a érkezik, például 2003-ban ez meghaladta a 416 ezer darabot.

Ez a folyamatosan növekvő terhelés óhatatlanul vezetett/vezethetett ahhoz, hogy az 1999-ben a korábbi 600 ezres hátralékból mintegy 130 ezerre lecsökkentett mennyiség az eltelt évek alatt nem, illetve csak minimálisan tudott csökkenni. Ez a darabszám ez év elején 116 ezer hátralékos ügyet jelentett. Ezt sikerült most mintegy 35 ezerre csökkenteni. De természetesen nem állhatunk meg itt, innen is folyik tovább a feldolgozás.

Azért itt érdemes egy kicsit jobban a számok mögé tekinteni. Az FKFH Ingatlan-nyilvántartási Osztályán 15 db ügy/nap az előírt norma. Ez annyit jelent, hogy ha egy ügyintéző egész évben folyamatosan dolgozna (csak az átlagos 30 nap szabadságát venné ki) akkor, mintegy 224 munkanapot véve alapul, elintézi: optimálisan 3360 ügyet. Ez a 2003-as érkezéshez viszonyítva azt jelenti, hogy akkor lehetne, úgymond naprakész a hivatal, ha egész évben folyamatosan, egyszerűen legalább 130 ügyintéző intézné az ügyeket.

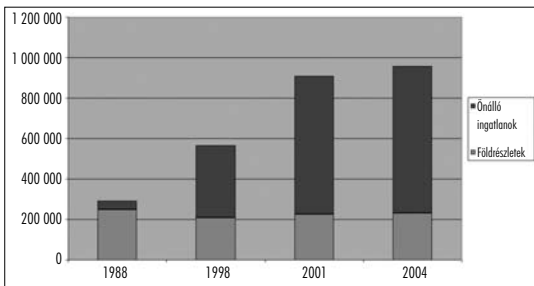
Ezzel szemben összesen van 117 ügyintéző, s mivel ők nem egyszerűen munkavállalók, hanem emberek, így hát időnként megbetegsznek, vagy épp' az uniós elvárásoknak is megfelelően iskolába járnak, továbbképzik magukat. Így az általánosan bent lévő létszám a teljesnek mintegy 50–70%-a, azaz 60–80 fő. Úgy vélem, hogy ebben a kérdésben igen fontos a felső vezetés szerepe, hogy európai módon hajtsa végre a műszaki fejlesztések mellett a létszámfejlesztéseket is.

Most az egyszerűség kedvéért az előbbi igen szigorú normát vetítjük ki az országos érkezésre – mely tavaly 4,3 millió beadvány volt –, s azt kapjuk, hogy a legoptimálisabb, fentiekben leírt illuzórikus állapotot feltételezve is országosan legalább 1280 fő érdemi ügyintézőre van szükség. (De akkor, mint már kihangsúlyoztam, egyikük sem betegedhet meg, továbbtanulási céllal nem járhatna iskolába...)

1. ábra A fővárosi kerületek digitális nyilvántartási térképei (2004. július)

A növekvő ügyiratmennyiség ellenére a földügyi, és ezen belül az ingatlan-nyilvántartási szakterületet csak szerényebb fejlesztések jellemezték az elmúlt években. 2003 utolsó negyedévében a minisztérium vezetése döntött az ügyirathátralék országos feldolgozásáról. Ezt a vidéki körzeti földhivatalok esetében túlmunkával, illetve egyéb munkaszervezési intézkedések segítségével sikerült is megoldani. A fővárosi hátralék feldolgozás hatékonyságát növelendő, tavaly év végén még kísérleti jelleggel, majd ez év elejétől kezdődően

2. ábra Budapest ingatlanjainak alakulása 1988 és 2004 között

– kiemelt fontosságú feladatként – indult el a hátralék feldolgozás. Ehhez bevonásra kerültek vidéki körzeti földhivatalok dolgozói is, ami azt jelentette, hogy átlagosan mintegy 30–40 fő ideiglenes Budapestre történt áthelyezéssel az FKFH épületében, míg további mintegy 60 fő vidéken, a saját munkahelyén, a földhivatali számítógépes hálózaton (TAKARNET) keresztül – távmunkában – végezte munkáját. Persze ehhez hozzátartozott az iratok oda-vissza szállítási feladatainak folyamatos koordinálása, megoldása is.

Itt kell megjegyezni azt a tény is, hogy bár a Főosztály ezen intézkedésével kapott mintegy száz szorgos ügyintézőt a főváros, de nem kapott hozzá kiszolgáló, ügykezelői állományt, melynek eredményeként igen gyakran a fővárosi ügyintézők egy része ahelyett, hogy ügyet intézett volna, iratokat készített össze vidékre szállításhoz, ezzel összességében valamelyest csökkentve a kampány hatékonyságát. Ezt azért fontos megemlíteni, hogy tanulságul szolgáljon egy esetleges későbbi bármilyen, hasonló volumenű országos kampány-munka előkészítéséhez. (Meg kell jegyezni, hogy az elfekvő ügyek előkészítése, rendezése többségében gyakorlott ügyintézői feladat, ezért e szakemberek bevonása elkerülhetetlen. – Szerkesztő)

A hátralék feldolgozás pénzügyi vonzatait saját forrásból biztosította a minisztérium. A munka nagyságrendjét jól szemlélteti, hogy a személyi juttatásokra és járulékaikra, valamint dologi kiadások fedezésére 117,5 millió forintot, a szükséges informatikai fejlesztésekre további 181 millió forintot fordított a tárca.

A hátralék feldolgozás tapasztalataként Benedek Fülöp közigazgatási államtitkár kihangsúlyozta, hogy „...a hatékony földhivatali munkát gyakran az akadályozza, hogy több esetben a bejegyzés alapjául szolgáló okirat hiányosságai miatt a földhivatal hiánypótlási felhívást kénytelen kibocsátani.

Az ingatlan-nyilvántartási eljárásban érvényesülő rangsor elve miatt azonban a hiányosan benyújtott kérelmek elbírálásig a rangsorban hátrább álló kérelmek sem intézhetők. A munkát gyakran nehezíti, hogy a hiánypótlási felhívások a címzetekhez el sem jut-

nak, hiszen időközben a lakcímük megváltozott, amit azonban a földhivatal felé – jöllehet törvényi kötelezettségük – nem jelentettek be. Ezért a munka eredményességére kihatással van az ügyfelek közreműködő készsége is.

Az érintettek leginkább azzal segíthetik a földhivatali munkát, ha lakcímüknek, nevüknek megváltoztatását az illetékes körzeti földhivatalnál haladéktalanul, a változást követően bejelentik, valamint, ha a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak a lehető legrövidebb időn belül eleget tesznek.”

Itt jegyzem meg, már évek óta próbáljuk elérni, hogy közvetlen számítógépes kapcsolat jöjjön létre a földhivatalok és a BM lakcím nyilvántartó adatbázisával. Természetesen tudva azt, hogy ehhez a két minisztérium közötti megfelelő egyeztetésre és megállapodásra volt szükség. Hatékony tömegfeldolgozásra alkalmas megoldást eddig még nem sikerült rendszerbe állítani.

A tájékoztatón nagy hangsúlyt kaptak az „ügyfélbarát közigazgatás” jegyében tett intézkedések és tervek. Mind Budapesten (a Lurdy-házban), mind Székesfehérváron (egy bevásárló központban) sikeresen, jól működnek a 2003-as év során beindított, kihelyezett – tulajdoni lap másolatok kiadásával foglalkozó – ügyfélszolgálatok, melyek egyszerre segítik az ügyfelek szélesebb körű, kulturáltabb kiszolgálását, és részben tehermentesítik az adott körzeti földhivatalok ügyfélszolgálatát is. Ennek folytatásaként, előkészületi stádiumban van a fővárosban egy új földhivatali bázis kialakítása is.

Az állami titkári tájékoztatót követően dr. Kőszegi Gábor, az FKFH hivatalvezetője ismertette a főváros ingatlan-nyilvántartásának jelenlegi helyzetét, összehasonlító táblázatok és grafikonok segítségével.

A 2. ábra Budapest ingatlanjainak alakulását mutatja. Jól érzékelteti, hogy a rendszerváltás után elkezdődött privatizáció milyen mértékű ingatlan változást eredményezett. Míg a földrészletek darabszáma nagyjából állandó jellegű, addig robbanásszerű növekedés történt az önálló ingatlanok oldalán. Az addigi tanácsai bérlakások tömeges elidegenítése és részben az új építkezések azt eredményezték, hogy az eltelt 15 év alatt több mint tizenhatszorosára növekedett a tulajdoni külön lapokon nyilvántartott önálló ingatlanok (lakások és nem lakás céljára használt egyéb helyiségek) száma.

Az ingatlanok száma bővülésének logikus következményeként 1988-hoz képest 2004-re a beadványok száma majdnem a négyszeresére növekedett, összességében az elmúlt 15 év alatt ez a darabszám mintegy 4 millió(!) iratot jelent. Ilyen háttérrel jutottunk el a jelenlegi helyzethez, mely szerint most már csak mintegy

35 ezer a hátralékos iratok száma. De természetesen folyik tovább a feldolgozás.

Persze, itt érdemes azt is megjegyeznünk, hogy az FKFH havi érkezése mintegy 35–40 ezer beadvány. Vagyis, ha ilyen aspektusból nézzük a helyzetet, akkor általánosságban azt mondhatnánk, hogy a jogszabályban előírt határidőkhöz képest nagyjából egy hónapos csúszásban van a hivatal.

Mind az ingatlan forgalom, mind az utóbbi években ehhez egyre szorosabban hozzákapcsolódó hitel forgalom eredményeként 5 év alatt közel 70%-kal növekedett a hiteles tulajdoni lap másolatok igénye, mely 2003-ban megközelítette a 250 ezer darabot.

A főváros a Nemzeti Kataszteri Program Kht.-vel karöltve kiemelt fontosságot tulajdonít az ingatlan-nyilvántartás másik alappillérenek, a nyilvántartási alaptérképnek. Épp' ezért nagy tempóban folyik az új, számítógépen kezelt digitális földmérési alaptérképek készítése, folyamatos forgalomba adása, melynek jelen helyzetét az 1. ábra mutatja.

A jogszabályoknak megfelelően, a digitális alaptérképek forgalomba adásakor kivonásra kerülnek a korábbi analóg munkarészek. Ez hasonlóan történt az ingatlan-nyilvántartás alapját képező tulajdoni lapok számítógépes betöltése után is. Erre visszautalva, véleményem szerint elengedhetetlenül fontos lenne a teljes forgalomból kivont analóg állományok digitális archiválása, szkennelése. Természetesen – ide beleértve – a térképi állomány mellett a földkönyveket, változási jegyzékeket, iktató könyveket, és telekkönyvi betéteket is.

Zárszóként, még egyszer megköszönve a körzeti földhivatali kollégák munkáját, közreműködését ezúton fejezem ki köszönetem a Fővárosi Kerületek Földhivatala teljes kollektívájának.

Sándor József
FKFH hivatalvezető-helyettes.

H Í R E K

KITÜNTETÉSEK

Egyetemi magántanári cím

A Debreceni Egyetem Tanácsa 2004. június 4-én ünnepi doktor- és díszdoktoravatató egyetemi tanácsülésén, melyen részt vett *dr. Mádl Ferenc*, a Magyar Köztársaság elnöke, az egyetemen hosszú időn át végzett magas színvonalú oktató tevékenysége és kimagasló tudományos teljesítménye elismeréseként az

EGYETEMI MAGÁNTANÁR

címet adományozta *dr. Papp-Váry Árpádnak*.

Dr. Papp-Váry Árpád egyetemi tanulmányait a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetemen végezte. Földrajztanári és térképészeti oklevelet szerzett. 1962–1969 között a Kartográfiai Vállalatnál dolgozott. 1969-től 1991 elejéig a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Országos Földügyi és Térképészeti Hivatalának volt a munkatársa, különböző (főelőadó, főosztályvezető, hivatalvezető-helyettes) beosztásokban.

1991. március 16. és 2004. augusztus 10. között a Kartográfiai Vállalat, majd jogutódja a Cartographia Kft. ügyvezető igazgatója volt.

1969-ban doktorált, 1978-ban kandidált, 1991-ben megszerezte a földrajztudomány doktora címet. 2003-ban habilitált. Több könyvet publikált. Társ szerzővel (*dr. Klinghammer Istvánnal*) közösen publikálta

Dr. László Imre rektor gratulál dr. Papp-Váry Árpádnak az egyetemi magántanári címhez

a tematikus kartográfia, azóta többször is megjelent, első magyar nyelvű összefoglalását (*A tematikus kartográfia alapelvei*, 1974). 2002-ben jelent meg „Magyarország története térképeken” című munkája, amely az új kutatási eredmények alapján ad áttekintést a hazai térképészet történetéről.

Munkája mellett aktívan részt vett, ill. részt vesz a hazai és nemzetközi tudományos és szakmai-társadalmi életben. A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság, illetve jogelődje Kartográfiai Szakosztályának hosszú évekig titkára, majd elnöke volt. Ma is elnöke a Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) magyar nemzeti bizottságának. 1987–1995 között az ICA alelnöke volt. Munkáját, elsősorban az 1989. évi bu-